Κυριακὴ τῶν Ἁγίων Θεοφόρων Πατέρων τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου (451 μ.Χ.)
(Ἀπόστολος: Τίτον 3, 8-15)
13 Ἰουλίου 2008

«Πιστὸς ὁ λόγος καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔργων προΐστασθαι οἱ πεπιστευκότες Θεῷ. Ταῦτά ἐστι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις»

Εἶναι «ἀξιόπιστος ὁ λόγος καὶ θέλω νὰ δίδης ἀκλόνητο μαρτυρία περὶ τούτων, ὥστε νὰ φροντίζουν νὰ πρωτοστατοῦν σὲ καλὰ ἔργα ὅσοι ἔχουν πιστέψει στὸ Θεό. Γιατὶ αὐτὰ εἶναι καλὰ καὶ ὠφέλιμα στοὺς ἀνθρώπους».

Κάθε φορά, ἀγαπητοὶ ἀκροατές, ποὺ ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾶ τὴν μνήμη τῶν Ἁγίων Θεοφόρων Πατέρων, στὶς ἐκκλησίες μας διαβάζεται ἡ ἀποστολικὴ περικοπὴ ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρὸς τὸν ἅγιο Τίτο, ὅπου γίνεται λόγος περὶ τῶν καλῶν ἔργων ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴν πίστη στὸν Σωτῆρα Χριστὸ καὶ τὰ ὁποῖα ὀφείλουν νὰ ἐκτελοῦν «πάντες οἱ πεπιστευκότες τῷ Θεῷ». Σ᾽ αὐτὴ τὴν περικοπὴ ἡ δογματικὴ θεμελίωση τῶν ὁδηγιῶν τοῦ Παύλου γιὰ τὴν κοινωνικὴ συμπεριφορὰ κατακλείεται μὲ τὴν προοπτικὴ τῶν καλῶν ἔργων.

Ἔτσι ἡ πράξη καὶ τὸ δόγμα ἐμφανίζονται ν᾽ ἀποτελοῦν ἀδιάσπαστη ἑνότητα. Ἡ πράξη εἶναι θεμελιωμένη στὸ δόγμα καὶ τοῦτο καταλήγει στὴν πράξη. Καὶ δὲν σωθήκαμε «ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς», τὰ καλὰ ὅμως ἔργα εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ ὅσους πιστεύουν στὸν Θεό. Τονίζεται, ἀγαπητοί μου, ἀπὸ τὸν πρῶτο μετὰ τὸν Ἕνα, τὸν Παῦλο, ὁ ἀδιάσπαστος σύνδεσμος θεωρίας καὶ πράξεως. Τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου καταλήγει «εἰς τὰ καλὰ ἔργα», ποὺ εἶναι καρπὸς τοῦ δόγματος.

Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος ἑρμηνεύοντας τὴν περικοπὴ προσδιορίζει ἀναλυτικὰ τὰ καλὰ ἔργα ὡς τὰ ἔργα εὐσπλαγχνίας καὶ ἀγαθοποιΐας, δηλαδὴ «ἀδικουμένοις βοηθεῖν μὴ χρήμασι μόνον ἀλλὰ καὶ προστασίαις· καὶ χήραις ἐπαμύνειν καὶ ὀρφανοῖς καὶ πάντας τοὺς κακῶς πάσχοντας ἐν ἀσφαλείᾳ καθιστᾶν». Καὶ συνδυάζων «τὸ προΐστασθαι» μετὰ τοῦ «ἵνα φροντίζωσι» προτρέπει: «Μὴ περιμένωσι τοὺς δεομένους ἐλθεῖν πρὸς αὐτοὺς ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ περιεργάζωνται τοὺς δεομένους τῆς αὐτῶν βοηθείας».

Τὰ καλὰ ἔργα, ἀδελφοί, εἶναι καρπὸς τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Ἀπὸ αὐτὴν πηγάζουν καὶ σ᾽ αὐτὴν στηρίζονται. Χωρὶς αὐτὰ ἡ πίστη εἶναι νεκρά: «Ἡ πίστις ἐπὶ μὴ ἔχῃ ἔργα νεκρά ἐστι καθ᾽ ἑαυτὴν ... δεῖξόν μου τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου». (Ἰακώβ. 2 – 17,20). Μὲ τὰ καλὰ ἔργα ἀποδεικνύεται ἡ πίστη στὸν Σωτῆρα Χριστό. Τὴν ἀξία τῶν καλῶν ἔργων ἐδίδαξε ὁ Κύριος μὲ τὶς παραβολὲς τῆς ἀκάρπου συκῆς, τῶν μυρίων ταλάντων κ.λπ. Ὁ ἴδιος δὲ ὑπῆρξε πρότυπο ἐργάτου καλῶν ἔργων «Ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρα ἐστίν· ἔρχεται νὺξ ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι». (Ἰωάν.9,4). Τὰ καλὰ ἔργα εἶναι ἐκδήλωση ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον, δηλ. ἡ ἐλεημοσύνη, φιλοπτωχία καὶ κοινωνικὴ ἀλληλεγγύη -ὄχι μόνο-, ἀλλὰ καὶ «ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίσθεσθε ... ταῦτα πράσσετε».(Φιλιπ.4-8,9). Ἀμήν.

Ἀρχιμ. Ν. Κ.